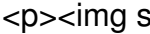

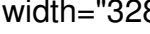
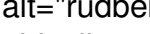

Dolgo nenavadno potovanje rudbekije 'Goldsturm'

Prispeval Administrator

Četrtek, 24 Julij 2008 02:00 - Zadnjič posodobljeno Ponedeljek, 14 Marec 2011 10:44

 V julijskih in avgustovskih dneh po vrtovih in v cvetličnih nasadih lahko obudimo neutrudno cvetenje zlatorumeno cvetoče trajnice, ki pride posebej do izraza, če je posajena v večjih skupinah. To je rudbekija 'Goldsturm', trajnica, ki je v Evropo pred desetletji skromno prišla iz Amerike, v evropskih deželah po raznih zapeljivih doživela veliko simpatij in se vsa popularna vrnila v svojo prvotno domovino. V julijskih in avgustovskih dneh po vrtovih in v cvetličnih nasadih lahko obudimo neutrudno cvetenje zlatorumeno cvetoče trajnice, ki pride posebej do izraza, če je posajena v večjih skupinah. To je rudbekija 'Goldsturm', trajnica, ki je v Evropo pred desetletji skromno prišla iz Amerike, v evropskih deželah po raznih zapeljivih doživela veliko simpatij in se vsa popularna vrnila v svojo prvotno domovino. Eden najvidnejših evropskih vrtnarskih strokovnjakov prejšnjega stoletja Nемеc Karl Foerster (1874-1970) je pred drugo svetovno vojno imel priznano vrtnarijo trajnic v Potsdamu pri Berlinu. Njegov glavni vrtnar, ki je pogosto obiskoval vrtnarske prijatelje v nekem Olomucu, se je ob obisku leta 1937 navdušil nad bogatim zlatorumenim cvetenjem in kontrastnimi rumenimi glavicami skupine kakšnih 60 cvetočih rudbekij (*Rudbeckia fulgida* var. *sullivantii*). Čehi so to trajnico nekaj let prej dobili iz botaničnega vrta v avstrijskem Gradcu, v Gradec pa je prišla iz Severne Amerike kot zanimiva rastlina, ki tam raste v naravi. Po povratku v Nemčijo je glavni vrtnar za to rastlino kaj hitro navdušil svojega čefa in takoj sta sklenila, da mora trajnica priti tudi v vrtnarijo v Potsdam. In - ko se je glavni vrtnar naslednjič vračal iz čehke, je z nedolžnim obrazom v nahrbtniku "čvercal" nekaj sadik tako zaželene trajnice. Rudbekija je naslednje leto zacvetela, Foerster jo je primerjal z drugimi vrstami rudbekij, ugotovil njene prednosti in jo, nezadovoljen z imenom *sullivantii*, ki se ga je težko zapomniti in vrtnarjem ne pove kaj dosti, hitro poimenoval 'Goldsturm'. Ime se je obdržalo in ga danes pozna ves vrtnarski svet. Začelo se je mučno večletno vegetativno razmnoževanje te trajnice, kajti takrat čehi niso poznali njenih sposobnosti generativnega razmnoževanja (s semenom). Druga svetovna vojna je naredila svoje tudi na vrtnarskem področju, tako da je rudbekija 'Goldsturm' lahko prišla graditi svojo popularnost čele leta 1949 in bila nato v petdesetih letih v Nemčiji ena najbolj prodajanih trajnic. Čez dobrih deset let je cvetela čehi povsod po Evropi. Ker v tistem času čezmorsko trgovanje z okrasnimi rastlinami čehi ni bilo kaj prida razvito, se je *Rudbeckia fulgida* var. *sullivantii* iz Evrope v Ameriko vrnila čehi v 80-tih letih. A vrnila se je prav taka, kot smo jo v Evropo dobili iz Amerike, nikakršnega blahtnenja ni bilo vmes. Hitro se je razširila po celotnem področju Združenih držav, veliko zaslug za popularnost pa ima ameriški vrtni arhitekt, ki jo je v velikih skupinah zasadil vzdolž pomembne washingtonske Pennsylvania Avenue, avenije, ki povezuje Belo hišo in Kapitol.   (Povzeto po članku, objavljenem v glasilu nemškega društva ljubiteljev trajnic; fotografije: Branko Novak.)